

Kardeş ilişkisi, insan hayatındaki en uzun süreli ilişkilerden birisidir. Kardeşler birbirlerinin hayatında önemli bir rol oynar, birbirlerinin sosyal ve duygusal gelişimlerini etkiler. Kardeşler birbirleri için bir örnek teşkil eder, oyun arkadaşı olur, bazen destek sağlarken bazen de yaşadıkları bir sorunun kaynağı olabilir.

Aileye yeni bir üyenin katılacağı haberiyle, büyük çocuk başlangıçta kardeş fikrine sıcak baksa da kardeşin doğumundan sonra çocuğun bu konuya dair fikri değişebilir. Bu yeni durum, özellikle küçük çocuk büyüyüp oyun oynayabileceği yaşa gelinceye kadar büyük kardeş için sıkıntı verici olabilir. Anne-babanın, hatta akraba ve komşuların, kısacası diğer yetişkinlerin ilgisi artık sadece büyük çocuğun üzerinde

olmayacaktır. Bu da büyük çocuğun ilgiyi paylaşmaya alışması anlamını taşır. Ailenin ilgisi dışında, kardeşlerin paylaşması gereken başka alanlar da vardır. Kardeşlerin birbirleriyle oyuncaklarını, bazen aynı odayı ve hatta yaşları birbirlerine yakınsa kıyafetlerini paylaşmaları gerekebilir. Odayı toplamak ya da eşyaları sırayla kullanmak bazen sorun haline gelebilir.

Kardeşler arasında yaşanan rekabet ve kıskançlık duyguları ve çatışmalar aile hayatının doğal bir parçasıdır. Bu çatışmalar sorun çözme, zor kişilerle baş etme, başkalarının fikirlerini anlama ve bunlara saygı gösterme, uzlaşma ve anlaşma, dayanıklılık ve direnç becerilerinin gelişmesini sağlar. Ancak kardeş çatışmalarının sıklığı ve şiddetinin artması aile için olumsuz bir hale dönüşebilir.

Kardeş çatışmalar esnasında, tartışmayı ve rekabet duygusunu azaltabilmek açısından ebeveyn tutumu önemlidir. Ebeveynler ilk olarak kendi tavırlarını gözden geçirmelidir çünkü bu tavır çocukların arasındaki ilişkiyi de etkileyecektir.

Ebeveynlerin kardeş ilişkisinde en çok zorlandığı konulardan birisi, çocuklara karşı eşit ve adil davranmaktır. Burada önemli olan ihtiyaca odaklanmaktır. Bir çocuğun o an bir ebeveyne ihtiyaç duyması, diğer çocuğa bu durum uygun bir dille ifade edilebilir. O an kardeşinin ihtiyacı olduğu ve bu yüzden onunla ilgilenilmesi gerektiğinin açıklanması yeterlidir. Ayrıca her çocuk, anne babasından bire bir ilgi ve sevgi alacağı özel bir zamana ihtiyaç duyar. Mümkün olduğu kadar çocuklarla bireysel vakit geçirmek ebeveyn ve çocuk ilişkisini olumlu yönde etkileyecektir.

Kardeşler arasında yaşanan çatışmalarda, anne ya da baba bazen kendisini hakem konumunda bulabilir. Tartışmayı kimin başlattığı önemli değildir. Bazen kardeşlerin yaşadığı çatışmalar esnasında ebeveynlerin arka planda kalması ve çocuklara sorunlarını kendi aralarında çözmeleri için olanak sağlaması kardeşlerin sosyal becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Ancak çatışma giderek büyüyorsa, örneğin çocukların birbirlerine fiziksel olarak zarar verme ihtimali söz konusuysa mutlaka müdahale edilmelidir. Fiziksel zarar konusunda net sınırların belirlenmesi önemlidir.

Tartışma yaşandığında çocukların duygularını ve düşüncelerini ifade etmelerine imkan sağlamak etkili olacaktır. Çocukların yaşadıkları çatışmayı yaratıcı bir şekilde ifade etmelerine olanak sağlanmalıdır. Örneğin kardeşine vurarak öfkesini ifade etmek isteyen bir çocuğa fiziksel olarak zarar vermenin kabul edilmeyeceği, bunun yerine resim çizebileceği ya da stres topu ile oynaması söylenebilir.

Aile içi paylaşımın önem verilmelidir. Ebeveynler olarak, aile birliğini destekleyen bir tutum sergilemek kardeşler arasındaki ilişkiyi de olumlu etkileyecektir. Kardeşlerin işbirliği ve dayanışma içinde olacağı ortamlar yaratılabilir. Örneğin anne ya da babanın doğum günü için hazırlanacak bir sürprizi kardeşler birlikte planlayabilir. Böylece ortak bir amaç için birlikte çalışmış olurlar. Ayrıca ailece birlikte vakit geçirmek, işbirliğini ön plana çıkaracak oyunlar oynamak kardeşleri yakınlaştırmaya olanak sağlayacaktır.

Kardeşler arasında kıyaslama yapmamaya, her çocuğun kendi güçlü yönlerine odaklanmaya dikkat edilmelidir.

Ailede ortak kararları birlikte almak ve çocukları sorun çözme sürecine dâhil etmek önemlidir. Her aile üyesinin uygun ve sakin olduğu bir zamanda aile toplantısı yapılarak ev kuralları hakkında konuşulabilir. Her bireyin kendini ifade edebileceği bir ortam sunulmalıdır.

Kardeşlik paylaşmanın, sevginin ve güvenin tadılabileceği kuvvetli bir bağıdır. Anne-babanın çocuklara karşı sergilediği tutumlar, birlikte zaman geçirmek ve iş birliğinin önemini ifade etmek bu bağı güçlendirmek açısından önem taşır.

Kaynakça

- Polat, İ. (2019). *Kardeşler Çatıştığında*. Erişim Adresi: <https://www.irempolat.com>
- Bakanay, E. *Paylaşım, Rekabet, Kıskançlık*. Erişim Adresi: <http://www.guncedanismanlik.net>
- Ayaz, M. (2018). *Kardeş İlişkileri ve Kardeş Kıskançlığı*. Erişim Adresi: <https://mentolica.com.tr/kard-es-iliskileri-ve-kard-es-kiskancligi>